

Thursday, February 12, 2009

Qu c h i M s đ t trên bàn T ng Th ng Barack Obama m t “gi y phép” cho chính ph M g n 790 t đô la, g i là đ kích thích cho kinh t ch y m nh tr i. Ai cũng bi t kinh t M đang c n đ c kích thích. Nhi u nhà kinh t thu c các khuynh h ng khác nhau đã đ ng thanh nói chính ph ph i đ a ti n cho dân, ph i chi, và chi th t nhi u, càng s m càng t t; đ i p vào kho ng tr ng khi ng i tiêu th và các xí nghi p đang th t l ng bu c b ng.

Nh ng ông Obama và các đ i bi u đ ng Dân Ch đã nhân c h i “toàn dân nghe ch ng” đó đ đ a vào k ho ch nhi u kho n chi tiêu mà h v n tha thi t mu n th c hi n t lâu, dù đó không ph i là nh ng đ i u c p bách đ n m c ph i chi ngay trong lúc này. Ba ngh sĩ đ i l p đã th a hi p, và đ bù l i đã đòi đ c ghi vào k ho ch m t s kho n chi tiêu và c t gi m thu mà đ ng C ng Hòa v n tha thi t, nâng t s gi m thu t i 35% t ng s ngân sách 790 t .

Ph i quy t đ nh chi th t nhi u, th t nhanh, nhu c u đó t t nhiên mâu thu n v i tiêu chu n th n tr ng, ph i tính toán vi c chi tiêu cho đúng ch , đúng lúc. Làm th nào đ m t đô la do chính ph chi ra ho c tr i cho dân s t o ra h n m t đô la trong T ng S n L ng N i Đ a (GDP), trong m t th i gian càng s m càng t t? N u đ ng ti n đó đ c luân l u ngay l p t c, và đ c luân chuy n nhi u vòng, thì tác đ ng “kích thích” s cao, s t o đ c nhi u công vi c làm h n, kinh t s h i ph c s m h n.

Nhà phân tích kinh t Mark Zandi, thu c Economy.com đã vi t m t bài trên nh t báo Wall Street (m t t báo b o th) c tính r ng m t kho n chi tr c ti p 600 t có kh năng t o ra đ c 4.7 công vi c làm m i n u chi đúng ch . T c là sau khi GDP có nguy c gi m b t 1.6% trong năm 2009, đ n năm 2010 s tăng lên đ c 1.9%.

Ông Mark Zandi không ng n ng i nói r ng đ ng ti n tr c p phát th ng cho ng i nghèo, nh ng ng i c n ti n nh t, là nh ng đ ng ti n s kích thích kinh t m nh nh t. M t đô la tr c p đ i hình th c phi u mua th c phẩm (food-stamp) s giúp GDP tăng thêm đ c 1.73 đô la, và ch trong vòng ba đ n 6 tháng là th y k t qu . Chi m t đô la trong vi c xây tr ng h c hay làm c u, làm đ ng thì có th sinh ra 1.59 đô la cho GDP; nh ng k t qu ch tr ng th y trong kho ng t 12 tháng đ n 24 tháng. Cũng m t đ ng đô la đó n u đ m tr i cho ng i trung l u đóng thu , thì nhi u ng i nh n đ c có th s không chi tiêu ngay, cho nên ch giúp GDP tăng đ c có 1.01 đô la.

Washington khi m h t, B c Kinh cho vay

Tác Giả: Ngô Nhân D ng

Thứ Hai, 16 Tháng 2 Năm 2009 02:37

Nh ng khi chính ph M tiêu thêm ti n, m t h u qu ch n ch n là ngân sách n c M s khi m h t, chính ph ph i đi vay n , và trong t ng lai s ph i tr v n l n l i, t c là ph i dùng ti n thu c a dân, dân s ph i đóng thu nhi u h n!

Trong năm 2008, chính ph M ph i tr 412 t đô la ti n lãi không thôi, trên các món n c a qu c gia vay t tr c đ l i, tính ra ngân sách nhà n c liên bang tiêu 100 đ ng thì trong đó 9 đ ng ch đ tr lãi vì đã đi vay.

Hi n chính ph Obama đã báo tr c ngân sách năm 2009 s khi m h t 1.2 ngàn t m kim, đó là ch a k đ n nh ng món chi m i và gi m thu thu trong k ho ch kích thích đang đ c quy t đ nh này. Con s 1.2 ngàn t đó t ng đ ng v i 8.3 T ng S n L ng N i Đ a, m t t s khi m h t cao nh t t th i Đ i Chi n Th Hai đ n nay. Nh v y, n u k c k ho ch kích thích thì s khi m h t c a chính ph M s lên t i 2 ngàn t đô la!

Nh ng dân M s ph i ch p nh n tình tr ng thi u h t đó. Vì n u không kích thích cho kinh t ph c h i s m, nhi u xí nghi p b t ho t đ ng, s ng i th t nghi p tăng, h s không đóng thu đ c n a, thì s khi m h t ngân sách v n lên cao không tránh đ c. Tình tr ng suy s p kinh t hi n gi s khi n cho chính ph b m t 2 ngàn t M kim vì ng i dân và các xí nghi p b t đóng thu l i t c, n u không ph c h i s m thì n n thâm th ng s n ng n h n.

Bây gi t i m t v n đ khác: L y ti n đâu ra đ chi khi ngân sách thâm th ng? Gi n đ , ph i đi vay.

T i cu i Tháng Chín năm ngoái, t ng s n c a chính ph lên t i 10 ngàn t đô la, b ng 69% T ng S n L ng N i Đ a. Th i ông Clinton t s đó là 67%. Và sau 4 năm c a ông Obama ch c s còn tăng thêm n a; vì t i đ u Tháng Hai năm 2009 con s n đã lên t i g n 10.8 ngàn t. N u quý v dùng máy vi tính b m vào m c National Debt Clocks s th y m i giây đ ng h con s đó tăng lên hàng trăm ngàn đô la!

Câu h i ti p theo là ai s cho chính ph M vay n đ tiêu xài thông th nh th ?

Đó là các nhà đ u t c M , c kh p th gi i có s n ti n cho vay, và các qu đ tr c a nh ng

Washington khi m h t, B c Kinh cho vay

Tác Giả: Ngô Nhân D ng

Thứ Hai, 16 Tháng 2 Năm 2009 02:37

---

qu c gia có d ti n. Nh ng khi chính ph M c n đi vay g n 2 ngàn t đô la trong năm t i, thì chính ph các n c khác cũng đang lo kích thích kinh t n c h , chính h cũng đi vay n a. Nh t báo Financial Times c tính trong năm nay các chính ph toàn c u s đi vay kho ng 3 ngàn t , g p ba l n s ti n h vay trong năm 2008 - hai ph n ba c a s 3 ngàn t đó s do chính ph M vay! Li u năm nay có vay đ c không?

Chúng ta đã quen thu c v i hình nh chính ph Trung Qu c, Nh t B n và các n c bán d u l a Trung Đông v n đem ti n cho chính ph M vay. Lý do chính vì các n c đó chuyên làm công vi c xu t c ng, xu t c ng sang M . Ti n đô la đem v h chi không h t (các n c Á R p) ho c mu n đ dành (Trung Qu c, Nh t B n). Bây gi , chính ph Trung Qu c đang có g n 2 ngàn t đô la d tr , nh ng s ti n đó ch c ch n đã đ c đ u t n i này, n i khác r i. Và B c Kinh đã quy t đ nh s dùng g n 600 t đ kích thích kinh t n c h . Li u chính ph Trung Qu c có nhân c h i này gây khó đ cho ông Obama b ng cách l ng đi ch khác, không thêm cho M vay n n a hay không?

Chúng ta không c n tìm cách tr l i câu h i đó. Vì m t viên ch c Trung Qu c m i nói ngày Th T 11 Tháng Hai v a qua ở New York, r ng B c Kinh ch c ch n s ti p t c cho Washington vay ti p.

Ông La Bình (Luo Ping) là t ng giám đ c H i Đ ng Giám Sát Các Ngân Hàng trong chính ph , t ng đ ng v i ch c phó ch t ch ngân hàng trung ng, cho nên l i nói c a ông đáng tin. Ông h i: “Ngoài công trái chính ph M ra, quý v có th đ dành ti n vào ch nào? Mua vàng ? Hay là mua công trái chính ph Nh t B n, chính ph Anh qu c? Nói cho cùng, công trái chính ph M (US Treasuries) v n là n i an toàn nh t. Đ i v i t t c m i ng i, k c Trung Qu c.”

Ông La Bình r t th ng th n: “Tôi ghét m y ng i l m (I hate you guys!) Khi m y ng i b t đ u in thêm ti n m t ngàn t , hai ngàn t , chúng tôi bi t là giá tr đ ng đô la s p xu ng. Vì v y mà chúng tôi ghét m y ng i l m, nh ng chúng tôi làm gì khác đ c?”

H i n nay chính ph Trung Qu c đang gi trong tay 682 t đô la đ i hình th c công trái, t c là gi y n c a chính ph M . Sau khi ông La Bình nói chuy n ở New York, ngày hôm qua t i B c Kinh, ông D Vĩnh Đ nh (Yu Yongding) đã lên ti ng ch trích chính ph M là có nh ng chính sách b t c n làm gi m giá tr c a đ ng đô la, t c là gi m giá s ti n 682 t đô la mà h đang ch ngày đ c chính ph M tr n ; cũng nh hàng ngàn t đô la khác đang cho vay b ng ti n M . Ông D v n là c v n c a ngân hàng trung ng Trung Qu c, hi n đ ng đ u m t c quan

Washington khi m h t, B c Kinh cho vay

Tác Giả: Ngô Nhân D ng

Thứ Hai, 16 Tháng 2 Năm 2009 02:37

---

ngiên c u chính tr và kinh t . Ông ch l p l i i báo đ ng c a Th T ng Ôn Gia B o trong tháng tr c, nói r ng chi n l c s đ ng 1.95 ngàn t đô la đ tr là làm sao b o v s ti n đó không b m t giá! Hi n nay lãi su t th c trên các công trái 10 năm c a chính ph M lên t i 3% m t năm, nghĩa là n u giá tr đ ng đô la M gi m b t 3% thì ng i ch n k nh hu .

Nh ng đúng nh ông La Bình thú nh n, Trung Qu c không có l a ch n nào khác là s ti p t c mua công trái c a chính ph M .

Th nh t vì n n kinh t c a h (cũng nh c a Nh t B n) đ a trên xu t c ng, n u không xu t c ng đ c n a là nguy. Trung Qu c ch a phát tri n đ c m t th tr ng n i đ a cho đ m nh, vì ngay t đ u h đã ch n ch chú ý đ n xu t c ng, trong lúc b t dân ph i nh n tiêu th . M i năm Trung Qu c ph i duy trì m t s th ng đ m u đ ch t 500 đ n 1000 t , ch đ gi cho các xí nghi p ti p t c ho t đ ng, n u không thì r c r i vì n n th t nghi p.

S ti n th ng đ đó dùng làm gì? H không th đ em chi tiêu h t trong n c đ c! Vì mu n chi tiêu trong n c thì ph i đ i s đô la M có đ đó sang đ ng nhân dân t . Đ i l y ti n b n x , s t o áp l c khi n giá đ ng “nguyên” c a h tăng lên. Giá nhân dân t tăng lên đ i v i đô la M thì khi đem hàng bán ra ngoài, bán cho b t c n c nào, giá cũng đ t h n! Và nh v y thì s khó xu t c ng! Đó là m t th ràng bu c mà chính ph Trung Qu c t trí mình khi n h c ph i đ m ti n cho vay.

Nh ng đúng nh ông La Bình nói, không gì b ng cho chính ph M vay. Mua vàng đ c không? C nhìn giá vàng lên xu ng hàng ngày chúng ta hi u đ c là không m t chính ph nào mu n đ u t vào m t tài s n b t an nh v y. Hay là cho chính ph các n c khác vay? Đem đô la M đ tr trong nhà sang đ vào Nh t B n hay Âu Châu s t o áp l c khi n cho đ ng ti n các x này tăng giá. Khi Yen và Euro lên giá, n n kinh t các n c đó s b ch m l i, và chính các n c này s không còn nh p c ng hàng hóa c a Trung Qu c đ c nh tr c n a! Kinh t Nh t B n và Âu Châu ch a đ s c h p th n u m t s th ng đ l n c a Trung Qu c đ c đ m vào x h !

Cho nên chính ph M s ti p t c ch u khi m h t ngân sách mà kh i lo đi không vay đ c n . Th c ra, n u các n c khác không cho vay thì n i trong n c M cũng có đ ti n đ cho chính ph c a h vay. N u dân M tăng t l ti t ki m thêm 1% thì c n c s đ đ c m t ngàn t đô la cho chính ph vay ngay l p t c. Ch c n công trái tr dân M m t lãi su t đ h p đ n mà thôi! Nh ng đó là đ i u mà chính ph B c Kinh không mu n x y ra. H s không c n cho M vay n n a khi nào n n kinh t Trung Qu c không l thu c vào xu t c ng. Trong nh ng năm

Washington khi m h t, B c Kinh cho vay

Tác Giả: Ngô Nhân D ng

Thứ Hai, 16 Tháng 2 Năm 2009 02:37

---

qua h ch chú tr ng đ n đ u t, đ u t, mà không quan tâm đ n ng i dân tiêu th ; cho nên t o nên tình c nh này. N u không tăng s xu t c ng đ c thì bao nhiêu nhà máy thép, nhôm, xi măng, bao nhiêu đ ng cao t c, phi tr ng, s dùng vào vi c gì?

Cho nên Washington s ti p t c khi m h t, và B c Kinh s ti p t c tài tr . Mà riêng gì Trung Qu c. Nh t B n, Dubai, Kuwait, v.v..., cũng s n sàng tài tr . Dân M ch còn lo không bi t k ho ch kích thích c a ông Obama s kích đ c đ n m c nào, và bao gi thì có k t qu !